BAB 02 | GEOGRAFI TINGKATAN 1 | SESI 2026

Kedudukan

Subjektif dan huraian / esei

Nyatakan lokasi dengan titik rujukan yang jelas, kemudian gunakan persilangan latitud dan longitud untuk menentukan kedudukan pada glob atau peta.

Nama: _____ Kelas: _____

Tarikh: _____

Buku teks KPM hlm. 12-23 | KSSM

Latihan asli, bukan soalan rasmi atau ramalan peperiksaan. Tahap soalan dan markah ialah panduan latihan kendiri.

10 berstruktur + 5 huraian | 100 markah latihan

Tulis jawapan sendiri sebelum membaca contoh jawapan. Nyatakan fakta yang diminta; jelaskan hubungan sebab dan kesan apabila perlu. Markah ini bukan format atau skema rasmi peperiksaan.

Gunakan kertas tambahan bagi lakaran atau jawapan yang panjang. Model jawapan menunjukkan satu jawapan yang mungkin. Guru boleh mempertimbangkan isi alternatif yang tepat.

Semakan kendiri: tandakan setiap isi berbeza sekali sahaja. Jika kriteria F dan H digunakan, huraian H perlu menyokong fakta F yang berkaitan.

Bahagian A | 10 soalan berstruktur

B2S01 | 2.1

Mudah | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 14 | Rujukan 1.2.1

Dalam rajah kelas, semua murid menghadap papan tulis di bahagian atas. Gunakan Nadia sebagai titik rujukan.

Susunan rekaan. Gunakan titik rujukan yang dinyatakan dalam soalan.

(a) Apakah maksud kedudukan relatif, dan siapakah titik rujukan latihan ini? [2 markah]

(b) Namakan murid tepat di hadapan, belakang, kiri dan kanan Nadia. [4 markah]

B2S02 | 2.2

Mudah | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 16 | Rujukan 1.2.2

Garisan Khatulistiwa menjadi rujukan latitud.

(a) Nyatakan nilai latitud Khatulistiwa dan latitud Kutub Utara. [2 markah]

(b) Padankan empat garisan dengan nilainya: Sartan, Jadi, Artik dan Antartik. [4 markah]

B2S03 | 2.2

Mudah | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 17 | Rujukan 1.2.2

Longitud membantu mengenal pasti kedudukan di timur atau barat garisan rujukan.

(a) Namakan garisan longitud 0° dan garisan yang dikaitkan dengan longitud 180°T/B. [2 markah]

(b) Nyatakan maksud T dan B bagi longitud, dua kutub yang dihubungkan oleh garisan longitud sebagai satu jawapan, serta julat nilai longitud di sebelah timur Meridian Pangkal. [4 markah]

B2S04 | 2.2

Mudah | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 19 | Rujukan 1.2.2

Data rekaan untuk latihan: A berada pada 8°U, 102°T. B berada pada 15°S, 40°B.

(a) Nyatakan latitud A dan longitud B. [2 markah]

(b) Jelaskan empat arah kedudukan: A berbanding Khatulistiwa, A berbanding Meridian Pangkal, B berbanding Khatulistiwa dan B berbanding Meridian Pangkal. [4 markah]

B2S05 | 2.1

Sederhana | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 14-15 | Rujukan 1.2.1

Tiga gerai disusun dalam satu baris. Pemerhati menghadap deretan gerai. Dari kiri ke kanannya: gerai buku, gerai buah, gerai bunga. Arah pandangan pemerhati dikekalkan.

(a) Nyatakan kedudukan gerai buku dan gerai bunga apabila gerai buah menjadi titik rujukan. [2 markah]

(b) Tukar titik rujukan kepada gerai bunga. Nyatakan kedudukan gerai buah dan buku, namakan gerai di antara buku dengan bunga, dan jelaskan mengapa penerangan relatif boleh berubah tanpa gerai bergerak. [4 markah]

B2S06 | 2.2

Sederhana | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 16-17 | Rujukan 1.2.2

Seorang murid menulis: "Khatulistiwa dan Meridian Pangkal ialah garisan yang sama kerana kedua-duanya bernilai 0°."

(a) Betulkan jenis garisan bagi Khatulistiwa dan Meridian Pangkal. [2 markah]

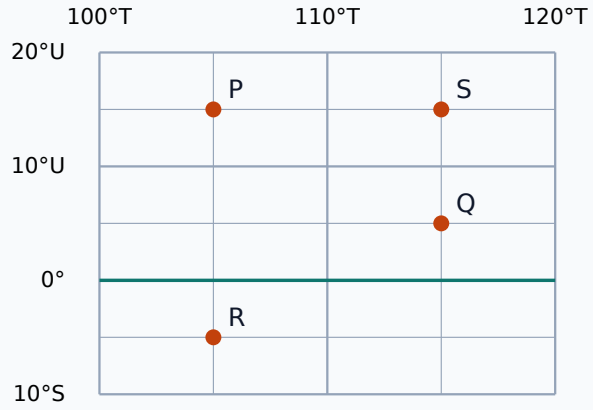
(b) Bandingkan arah garisan pada glob dan huruf arah yang digunakan untuk nilai latitud serta longitud. [4 markah]

B2S07 | 2.2

Sederhana | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 19-20 | Rujukan 1.2.2

Gunakan rajah grid latihan yang menunjukkan titik P, Q, R dan S. Semua data adalah rekaan.

Grid latihan • setiap petak kecil berselang 5°

Data rekaan untuk latihan. Bukan peta tempat sebenar.

(a) Nyatakan kedudukan lengkap P dan Q. [2 markah]

(b) Nyatakan kedudukan lengkap R dan S. Kemudian kenal pasti satu pasangan titik pada latitud sama dan satu pasangan pada longitud sama. [4 markah]

B2S08 | 2.2

Sederhana | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 20 | Rujukan 1.2.2

Data rekaan: Selang latitud 0° hingga 10°U dibahagi kepada lima bahagian sama. Selang longitud 100°T hingga 110°T juga dibahagi kepada lima bahagian sama. M berada dua bahagian ke utara dari 0° dan empat bahagian ke timur dari 100°T.

(a) Berapakah nilai satu bahagian latitud dan satu bahagian longitud? [2 markah]

(b) Nyatakan latitud M dan longitud M. Kemudian terangkan dua langkah semakan untuk menulis kedudukan dengan betul. [4 markah]

B2S09 | 2.1

Cabaran | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 14-15 | Rujukan 1.2.1

Di laluan pameran, semua peserta mula-mula menghadap kaunter di hadapan. Kotak A berada tepat di kiri Sara dan kotak B tepat di kanannya. Sara kemudian berpusing setengah pusingan tetapi kotak tidak bergerak.

(a) Nyatakan kedudukan A dan B menurut kiri-kanan badan Sara selepas berpusing. [2 markah]

(b) Jelaskan empat perkara yang menjadikan penerangan perubahan itu jelas: lokasi kotak, titik rujukan, perkara yang berubah dan cara menulis arahan relatif. [4 markah]

B2S10 | 2.2

Cabaran | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 16-20 | Rujukan 1.2.2

Rekod A: "130°U, 25°T". Rekod B: "20°S" sahaja. Rekod C: titik pada peta sebenarnya bersilang pada 15°U dan 105°T, tetapi murid menulis "105°T, 15°U".

(a) Nyatakan masalah rekod A dan rekod B. [2 markah]

(b) Nyatakan cara mendapatkan nilai betul bagi A, maklumat yang perlu dicari bagi B, pembetulan C dan sebab C perlu diperbetulkan. [4 markah]

Bahagian B | 5 huraian / esei

Rancang isi, tulis dan semak. Gunakan penerangan atau contoh yang relevan dengan soalan.

B2E01 | 2.1

Mudah | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 14 | Rujukan 1.2.1

Rajah kelas menunjukkan sembilan murid yang semuanya menghadap papan tulis di bahagian atas.

Gunakan Nadia sebagai titik rujukan. Nyatakan kedudukan relatif semua lapan murid lain. Bagi murid serong, gunakan gabungan hadapan/belakang dengan kiri/kanan.

Susunan rekaan. Gunakan titik rujukan yang dinyatakan dalam soalan.

Rangka bantuan

1. Cari empat murid tepat di hadapan, belakang, kiri dan kanan.
2. Cari dua murid di bahagian hadapan yang serong.
3. Cari dua murid di bahagian belakang yang serong.

B2E02 | 2.2

Mudah | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 16-17 | Rujukan 1.2.2

Anda menyediakan nota asas garisan rujukan pada glob.

Nyatakan lima garisan latitud utama bersama nilainya. Tambahkan latitud kedua-dua kutub serta nama garisan longitud 0° bersama nilainya.

Rangka bantuan

1. Susun lima latitud utama dari utara ke selatan.
2. Bezakan garisan kutub dengan titik kutub.
3. Akhiri dengan garisan longitud 0°.

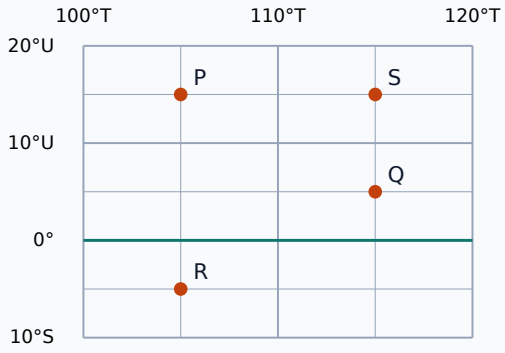
B2E03 | 2.2

Sederhana | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 19-20 | Rujukan 1.2.2

Rajah grid latihan mengandungi empat titik rekaan: P, Q, R dan S.

Nyatakan kedudukan lengkap P, Q, R dan S. Kemudian berikan hubungan utara-selatan antara P dengan R, timur-barat antara S dengan P, utara-selatan antara Q dengan S, serta hemisfera R.

Grid latihan • setiap petak kecil berselang 5°

Data rekaan untuk latihan. Bukan peta tempat sebenar.

Rangka bantuan

1. Baca setiap persilangan secara berasingan.
2. Tulis latitud dahulu kemudian longitud.
3. Bandingkan nilai latitud atau longitud untuk hubungan yang diminta.

B2E04 | 2.2

Sederhana | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 16-20 | Rujukan 1.2.2

Rakan anda menganggap satu nilai latitud sudah cukup untuk menentukan tempat dengan tepat.

Bandingkan arah garisan latitud dengan longitud pada glob, namakan garisan rujukan masing-masing berserta nilai, dan berikan julat nilai masing-masing. Kemudian jelaskan sebab kedua-dua nilai diperlukan serta turutan menulis kedudukan.

Rangka bantuan

1. Terangkan bentuk garisan, rujukan dan julat latitud.
2. Terangkan bentuk garisan, rujukan dan julat longitud.
3. Jelaskan persilangan dan susunan penulisan.

B2E05 | 2.2

Cabaran | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 19-20 | Rujukan 1.2.2

Data rekaan untuk latihan: Sebuah grid mempunyai latitud 0° hingga 12°U dengan enam bahagian sama, serta longitud 100°T hingga 112°T dengan enam bahagian sama. A terletak empat bahagian ke utara dari 0° dan lima bahagian ke timur dari 100°T. B berada dua bahagian ke utara dari 0° pada longitud yang sama dengan A.

Hitung nilai satu bahagian latitud dan longitud, kedudukan lengkap A dan B, hemisfera A serta kedudukan A berbanding B dari segi utara-selatan.

Rangka bantuan

1. Hitung saiz setiap bahagian.
2. Dapatkan nilai latitud serta longitud A dan B.
3. Bandingkan latitud untuk menentukan hubungan utara-selatan.

Model jawapan dan panduan semakan

Bandingkan jawapan anda dengan kriteria. Beri markah hanya bagi isi yang benar-benar terdapat dalam jawapan sendiri. Jangan beri dua markah untuk idea yang sama.

B2S01 | 2.1

Buku teks KPM hlm. 14 | Rujukan 1.2.1

(a) Apakah maksud kedudukan relatif, dan siapakah titik rujukan latihan ini?

Contoh jawapan

Kedudukan relatif ialah kedudukan sesuatu objek atau orang berbanding titik rujukan. Dalam latihan ini, Nadia ialah titik rujukan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Kedudukan objek atau orang berbanding satu titik rujukan.

☐ P2 (1 markah): Nadia ialah titik rujukan.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Namakan murid tepat di hadapan, belakang, kiri dan kanan Nadia.

Contoh jawapan

Farid di hadapan, Iman di belakang, Ravi di kiri dan Mei di kanan Nadia.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Hadapan: Farid.

☐ P2 (1 markah): Belakang: Iman.

☐ P3 (1 markah): Kiri: Ravi.

☐ P4 (1 markah): Kanan: Mei.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

B2S02 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 16 | Rujukan 1.2.2

(a) Nyatakan nilai latitud Khatulistiwa dan latitud Kutub Utara.

Contoh jawapan

Khatulistiwa ialah 0° dan Kutub Utara ialah 90°U.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Khatulistiwa 0°.

☐ P2 (1 markah): Kutub Utara 90°U.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Padankan empat garisan dengan nilainya: Sartan, Jadi, Artik dan Antartik.

Contoh jawapan

Sartan 23½°U, Jadi 23½°S, Artik 66½°U dan Antartik 66½°S.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Sartan 23½°U.

☐ P2 (1 markah): Jadi 23½°S.

☐ P3 (1 markah): Artik 66½°U.

☐ P4 (1 markah): Antartik 66½°S.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

B2S03 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 17 | Rujukan 1.2.2

(a) Namakan garisan longitud 0° dan garisan yang dikaitkan dengan longitud 180°T/B.

Contoh jawapan

Longitud 0° ialah Garisan Meridian Pangkal atau Greenwich. Garisan Tarikh Antarabangsa dikaitkan dengan 180°T/B.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Longitud 0° ialah Garisan Meridian Pangkal atau Greenwich.

☐ P2 (1 markah): Longitud 180°T/B dikaitkan dengan Garisan Tarikh Antarabangsa.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Nyatakan maksud T dan B bagi longitud, dua kutub yang dihubungkan oleh garisan longitud sebagai satu jawapan, serta julat nilai longitud di sebelah timur Meridian Pangkal.

Contoh jawapan

T ialah timur Meridian Pangkal dan B ialah baratnya. Garisan longitud menghubungkan Kutub Utara dengan Kutub Selatan. Julat longitud ke timur ialah 0° hingga 180°T.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): T ialah timur Meridian Pangkal.

☐ P2 (1 markah): B ialah barat Meridian Pangkal.

☐ P3 (1 markah): Garisan longitud menghubungkan Kutub Utara dengan Kutub Selatan.

☐ P4 (1 markah): Julat ke timur ialah 0° hingga 180°T.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

B2S04 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 19 | Rujukan 1.2.2

(a) Nyatakan latitud A dan longitud B.

Contoh jawapan

Latitud A ialah 8°U. Longitud B ialah 40°B.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Latitud A 8°U.

☐ P2 (1 markah): Longitud B 40°B.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Jelaskan empat arah kedudukan: A berbanding Khatulistiwa, A berbanding Meridian Pangkal, B berbanding Khatulistiwa dan B berbanding Meridian Pangkal.

Contoh jawapan

A berada di utara Khatulistiwa dan timur Meridian Pangkal. B berada di selatan Khatulistiwa dan barat Meridian Pangkal.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): A di utara Khatulistiwa.

☐ P2 (1 markah): A di timur Meridian Pangkal.

☐ P3 (1 markah): B di selatan Khatulistiwa.

☐ P4 (1 markah): B di barat Meridian Pangkal.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

B2S05 | 2.1

Buku teks KPM hlm. 14-15 | Rujukan 1.2.1

(a) Nyatakan kedudukan gerai buku dan gerai bunga apabila gerai buah menjadi titik rujukan.

Contoh jawapan

Gerai buku di kiri gerai buah, manakala gerai bunga di kanan gerai buah.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Gerai buku di kiri gerai buah.

☐ P2 (1 markah): Gerai bunga di kanan gerai buah.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Tukar titik rujukan kepada gerai bunga. Nyatakan kedudukan gerai buah dan buku, namakan gerai di antara buku dengan bunga, dan jelaskan mengapa penerangan relatif boleh berubah tanpa gerai bergerak.

Contoh jawapan

Dari gerai bunga, gerai buah berada di kiri dan gerai buku juga di kiri. Gerai buah berada di antara gerai buku dengan gerai bunga. Penerangan relatif boleh berubah kerana titik rujukan ditukar, bukan kerana gerai bergerak.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Gerai buah di kiri gerai bunga.

☐ P2 (1 markah): Gerai buku berada di kiri gerai bunga.

☐ P3 (1 markah): Gerai buah berada di antara gerai buku dengan gerai bunga.

☐ P4 (1 markah): Hubungan relatif berubah kerana titik rujukan ditukar, walaupun lokasi gerai kekal.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

B2S06 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 16-17 | Rujukan 1.2.2

(a) Betulkan jenis garisan bagi Khatulistiwa dan Meridian Pangkal.

Contoh jawapan

Khatulistiwa ialah latitud 0°, manakala Meridian Pangkal ialah longitud 0°.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Khatulistiwa ialah latitud 0°.

☐ P2 (1 markah): Meridian Pangkal ialah longitud 0°.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Bandingkan arah garisan pada glob dan huruf arah yang digunakan untuk nilai latitud serta longitud.

Contoh jawapan

Latitud dilukis melintang dan menggunakan U atau S. Longitud menghubungkan Kutub Utara dengan Kutub Selatan dan menggunakan T atau B.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Latitud dilukis melintang atau mendatar.

☐ P2 (1 markah): Nilai latitud menggunakan U atau S.

☐ P3 (1 markah): Longitud menghubungkan Kutub Utara dengan Kutub Selatan.

☐ P4 (1 markah): Nilai longitud menggunakan T atau B.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

B2S07 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 19-20 | Rujukan 1.2.2

(a) Nyatakan kedudukan lengkap P dan Q.

Contoh jawapan

P ialah 15°U, 105°T. Q ialah 5°U, 115°T.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): P: 15°U, 105°T.

☐ P2 (1 markah): Q: 5°U, 115°T.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Nyatakan kedudukan lengkap R dan S. Kemudian kenal pasti satu pasangan titik pada latitud sama dan satu pasangan pada longitud sama.

Contoh jawapan

R ialah 5°S, 105°T. S ialah 15°U, 115°T. P dan S berkongsi latitud. P dan R berkongsi longitud.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): R: 5°S, 105°T.

☐ P2 (1 markah): S: 15°U, 115°T.

☐ P3 (1 markah): P dan S pada latitud sama.

☐ P4 (1 markah): P dan R atau Q dan S pada longitud sama.

Terima Q dan S sebagai pasangan longitud sama. Kedudukan lengkap diberi satu markah bagi setiap titik, bukan dua markah untuk pasangan yang sama.

B2S08 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 20 | Rujukan 1.2.2

(a) Berapakah nilai satu bahagian latitud dan satu bahagian longitud?

Contoh jawapan

Satu bahagian latitud ialah 2°, dan satu bahagian longitud juga 2°.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Satu bahagian latitud ialah 2°.

☐ P2 (1 markah): Satu bahagian longitud ialah 2°.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Nyatakan latitud M dan longitud M. Kemudian terangkan dua langkah semakan untuk menulis kedudukan dengan betul.

Contoh jawapan

M berada pada latitud 4°U dan longitud 108°T. Semak bahawa kedua-dua garisan bersilang pada M. Tulis latitud dahulu diikuti longitud, dengan huruf arah yang betul.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Latitud M ialah 4°U.

☐ P2 (1 markah): Longitud M ialah 108°T.

☐ P3 (1 markah): Semak bahawa kedua-dua garisan berkenaan bersilang pada M.

☐ P4 (1 markah): Tulis latitud dahulu diikuti longitud, bersama huruf arah yang betul.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

B2S09 | 2.1

Buku teks KPM hlm. 14-15 | Rujukan 1.2.1

(a) Nyatakan kedudukan A dan B menurut kiri-kanan badan Sara selepas berpusing.

Contoh jawapan

Selepas Sara berpusing, A di kanannya dan B di kirinya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): A kini di kanan Sara.

☐ P2 (1 markah): B kini di kiri Sara.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Jelaskan empat perkara yang menjadikan penerangan perubahan itu jelas: lokasi kotak, titik rujukan, perkara yang berubah dan cara menulis arahan relatif.

Contoh jawapan

Kotak tidak berpindah dan Sara masih menjadi titik rujukan. Yang berubah ialah arah pandangan Sara selepas berpusing setengah pusingan. Oleh itu, arahan relatif perlu menyebut titik rujukan dan arah pandangan supaya kiri dan kanan tidak mengelirukan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Lokasi kedua-dua kotak kekal.

☐ P2 (1 markah): Sara kekal sebagai titik rujukan.

☐ P3 (1 markah): Arah pandangan atau orientasi Sara berubah setengah pusingan.

☐ P4 (1 markah): Arahan perlu menyatakan titik rujukan serta arah pandangan agar kiri dan kanan difahami.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

B2S10 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 16-20 | Rujukan 1.2.2

(a) Nyatakan masalah rekod A dan rekod B.

Contoh jawapan

Rekod A mempunyai latitud di luar julat. Rekod B tidak menyatakan longitud.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): 130°U melebihi had latitud 90°U.

☐ P2 (1 markah): Rekod B tiada longitud.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

(b) Nyatakan cara mendapatkan nilai betul bagi A, maklumat yang perlu dicari bagi B, pembetulan C dan sebab C perlu diperbetulkan.

Contoh jawapan

Semak peta asal untuk mendapatkan latitud A; nilainya tidak boleh diteka. Cari longitud yang melalui B. Betulkan C kepada 15°U, 105°T kerana kedudukan ditulis dengan latitud dahulu diikuti longitud.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Rujuk semula peta atau glob asal untuk mendapatkan latitud A yang sebenar.

☐ P2 (1 markah): Cari longitud pada garisan yang melalui B.

☐ P3 (1 markah): Rekod C dibetulkan kepada 15°U, 105°T.

☐ P4 (1 markah): Turutan yang digunakan ialah latitud dahulu kemudian longitud.

Terima ayat atau susunan jawapan setara yang tepat. Setiap isi berbeza diberi sekali sahaja.

B2E01 | 2.1

Buku teks KPM hlm. 14 | Rujukan 1.2.1

Gunakan Nadia sebagai titik rujukan. Nyatakan kedudukan relatif semua lapan murid lain. Bagi murid serong, gunakan gabungan hadapan/belakang dengan kiri/kanan.

Contoh jawapan

Berbanding Nadia, Farid tepat di hadapan, Iman tepat di belakang, Ravi tepat di kiri dan Mei tepat di kanan. Lina berada di hadapan kiri, Asha di hadapan kanan, Hafiz di belakang kiri dan Kai di belakang kanan. Semua kedudukan menggunakan arah menghadap papan tulis.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Farid tepat di hadapan Nadia.

☐ P2 (1 markah): Iman tepat di belakang Nadia.

☐ P3 (1 markah): Ravi tepat di kiri Nadia.

☐ P4 (1 markah): Mei tepat di kanan Nadia.

☐ P5 (1 markah): Lina di hadapan kiri Nadia.

☐ P6 (1 markah): Asha di hadapan kanan Nadia.

☐ P7 (1 markah): Hafiz di belakang kiri Nadia.

☐ P8 (1 markah): Kai di belakang kanan Nadia.

Terima huraian setara yang tepat. Tiada markah tambahan untuk mengulang fakta yang sama.

B2E02 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 16-17 | Rujukan 1.2.2

Nyatakan lima garisan latitud utama bersama nilainya. Tambahkan latitud kedua-dua kutub serta nama garisan longitud 0° bersama nilainya.

Contoh jawapan

Dari utara ke selatan, lima latitud utama ialah Garisan Artik 66½°U, Garisan Sartan 23½°U, Garisan Khatulistiwa 0°, Garisan Jadi 23½°S dan Garisan Antartik 66½°S. Kutub Utara berada pada 90°U dan Kutub Selatan pada 90°S. Garisan Meridian Pangkal atau Greenwich ialah longitud 0°.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Garisan Artik 66½°U.

☐ P2 (1 markah): Garisan Sartan 23½°U.

☐ P3 (1 markah): Garisan Khatulistiwa 0°.

☐ P4 (1 markah): Garisan Jadi 23½°S.

☐ P5 (1 markah): Garisan Antartik 66½°S.

☐ P6 (1 markah): Kutub Utara 90°U.

☐ P7 (1 markah): Kutub Selatan 90°S.

☐ P8 (1 markah): Garisan Meridian Pangkal atau Greenwich pada longitud 0°.

Terima huraian setara yang tepat. Tiada markah tambahan untuk mengulang fakta yang sama.

B2E03 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 19-20 | Rujukan 1.2.2

Nyatakan kedudukan lengkap P, Q, R dan S. Kemudian berikan hubungan utara-selatan antara P dengan R, timur-barat antara S dengan P, utara-selatan antara Q dengan S, serta hemisfera R.

Contoh jawapan

P ialah 15°U, 105°T; Q ialah 5°U, 115°T; R ialah 5°S, 105°T; dan S ialah 15°U, 115°T.

P berada di utara R pada longitud yang sama. S berada di timur P pada latitud yang sama. Q berada di selatan S pada longitud yang sama. R berada di Hemisfera Selatan kerana latitudnya 5°S.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): P: 15°U, 105°T.

☐ P2 (1 markah): Q: 5°U, 115°T.

☐ P3 (1 markah): R: 5°S, 105°T.

☐ P4 (1 markah): S: 15°U, 115°T.

☐ P5 (1 markah): P berada di utara R.

☐ P6 (1 markah): S berada di timur P.

☐ P7 (1 markah): Q berada di selatan S.

☐ P8 (1 markah): R berada di Hemisfera Selatan.

Terima huraian setara yang tepat. Tiada markah tambahan untuk mengulang fakta yang sama.

B2E04 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 16-20 | Rujukan 1.2.2

Bandingkan arah garisan latitud dengan longitud pada glob, namakan garisan rujukan masing-masing berserta nilai, dan berikan julat nilai masing-masing. Kemudian jelaskan sebab kedua-dua nilai diperlukan serta turutan menulis kedudukan.

Contoh jawapan

Garisan latitud dilukis melintang. Rujukannya ialah Khatulistiwa pada 0°, dengan julat hingga 90°U atau 90°S. Garisan longitud menghubungkan Kutub Utara dengan Kutub Selatan. Rujukannya ialah Meridian Pangkal pada 0°, dengan julat hingga 180°T atau 180°B.

Satu latitud sahaja tidak mencukupi kerana banyak titik boleh berada pada garisan itu. Kedudukan lengkap ditentukan pada persilangan latitud dengan longitud. Tulis nilai latitud dahulu, kemudian nilai longitud.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Garisan latitud dilukis melintang atau mendatar.

☐ P2 (1 markah): Khatulistiwa ialah garisan rujukan latitud 0°.

☐ P3 (1 markah): Julat latitud ialah 0° hingga 90°U atau 90°S.

☐ P4 (1 markah): Garisan longitud menghubungkan Kutub Utara dengan Kutub Selatan.

☐ P5 (1 markah): Meridian Pangkal ialah garisan rujukan longitud 0°.

☐ P6 (1 markah): Julat longitud ialah 0° hingga 180°T atau 180°B.

☐ P7 (1 markah): Banyak titik boleh berkongsi satu latitud; persilangan dengan longitud diperlukan untuk menentukan kedudukan lengkap.

☐ P8 (1 markah): Tulis latitud dahulu kemudian longitud.

Terima huraian setara yang tepat. Tiada markah tambahan untuk mengulang fakta yang sama.

B2E05 | 2.2

Buku teks KPM hlm. 19-20 | Rujukan 1.2.2

Hitung nilai satu bahagian latitud dan longitud, kedudukan lengkap A dan B, hemisfera A serta kedudukan A berbanding B dari segi utara-selatan.

Contoh jawapan

Setiap bahagian latitud ialah 12° ÷ 6 = 2°. Setiap bahagian longitud juga 2°. Latitud A ialah 8°U dan longitudnya 110°T, maka kedudukannya 8°U, 110°T. Latitud B ialah 4°U dan longitudnya sama, iaitu 110°T.

A berada di Hemisfera Utara. A berada di utara B kerana 8°U lebih ke utara berbanding 4°U pada longitud yang sama.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Satu bahagian latitud ialah 12° ÷ 6 = 2°.

☐ P2 (1 markah): Satu bahagian longitud ialah (112° − 100°) ÷ 6 = 2°.

☐ P3 (1 markah): Latitud A ialah 4 × 2° = 8°U.

☐ P4 (1 markah): Longitud A ialah 100° + 5 × 2° = 110°T.

☐ P5 (1 markah): Latitud B ialah 2 × 2° = 4°U.

☐ P6 (1 markah): Longitud B ialah 110°T, sama dengan A.

☐ P7 (1 markah): A berada di Hemisfera Utara.

☐ P8 (1 markah): A berada di utara B kerana latitud utaranya lebih besar dan longitud kedua-duanya sama.

Terima huraian setara yang tepat. Tiada markah tambahan untuk mengulang fakta yang sama.

Sumber dan skop

DSKP KSSM Geografi Tingkatan 1, KPM/BPK, terbitan 2016; buku teks Geografi Tingkatan 1, KPM/Era Visi, 2016, ISBN 978-967-0483-48-1. Halaman pada nota dan soalan merujuk buku teks bercetak. Kod SP merujuk Standard Pembelajaran. KL merujuk Panduan Kerja Lapangan dalam DSKP hlm. 35-41, bukan kod SP bernombor.

Direktori BPK KPM | DSKP KPM, salinan rujukan | Buku teks KPM, salinan rujukan

Soalan dan rajah latihan asli berbantu AI untuk sesi 2026. Bukan terbitan, pengesahan atau soalan rasmi KPM. Semakan guru secara bebas belum dibuat. Gunakan bersama buku teks dan bimbingan guru. © 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi.